

F.E.H. (73329/16, 9 februari 2021)

Verzoeker stelt dat zijn voorlopige hechtenis in strijd was met artikel 5 lid 1 en 3 EVRM (recht op vrijheid en veiligheid) omdat er onvoldoende grond was voor de verlenging ervan en, subsidiair, dat de diverse beslissingen daarover bovendien onvoldoende gemotiveerd waren. Bovendien was het verzoek om opheffing van de voorlopige hechtenis volgens verzoeker onvoldoende zorgvuldig behandeld, omdat het 22 en 26 dagen duurde voordat daarop door de rechtbank respectievelijk het gerechtshof was besloten. Na zijn arrestatie is verzoeker in verzekering gesteld en vervolgens voor veertien dagen in bewaring gesteld. De Rechtbank Rotterdam baseerde het opvolgende bevel van gevangenhouding op de overweging dat er gewichtige redenen van maatschappelijke veiligheid bestonden voor de voorlopige hechtenis. Verzoeker verzocht vervolgens om schorsing dan wel opheffing van de voorlopige hechtenis. De rechtbank en het gerechtshof oordeelden dat de ernstige bezwaren en gronden die tot het bevel tot bewaring van de verdachte hebben geleid nog aanwezig waren. Nadat verzoeker werd vrijgesproken van al hetgeen hem ten laste was gelegd, heeft de president van de Rechtbank Rotterdam verzoeker bericht dat de behandeling van zijn verzoeken om opheffing of schorsing van de voorlopige hechtenis niet met de gebruikelijke voortvarendheid waren behandeld. Daarvoor werden excuses aangeboden. Naast de excuses heeft de Rechtbank Rotterdam compensatie aangeboden aan verzoeker voor de voorlopige hechtenis.

Het EHRM herhaalt onder verwijzing naar vaste jurisprudentie het uitgangspunt dat het de verantwoordelijkheid is van de nationale autoriteiten om een voorlopige hechtenis niet onredelijk lang te laten duren. Een redelijke verdenking geldt als basis van een voorlopige hechtenis, maar is op zichzelf niet voldoende om daar beslissingen omtrent het laten voortduren van een voorlopige hechtenis op te baseren. Daarbij is ook van belang of er andere gronden zijn om de vrijheidsontneming te rechtvaardigen. Als die gronden er zijn en nog relevant en voldoende zijn, moet vervolgens worden gezien of de procedure zorgvuldig is geweest. In dat kader moet de rechtvaardiging voor voorlopige hechtenis altijd overtuigend worden aangetoond op grond van specifieke feiten en persoonlijke omstandigheden, aldus het EHRM.

In deze zaak is de oorspronkelijke beslissing over de voorlopige hechtenis volgens het EHRM gebaseerd op het risico van recidive, op het feit dat het misdrijf leidde tot een geschokte rechtsorde en op het risico dat verzoeker het recht in eigen hand zou nemen. Bij de beslissingen om de voorlopige hechtenis niet op te heffen of te schorsen, heeft de nationale rechter voortgeborduurd op de grondslag van de aanvankelijke inbewaringstelling zonder in te gaan op de door verzoeker naar voren gebrachte argumenten in het licht van de verminderde ernst van de verdenking. Het EHRM merkt daarbij nog op dat zijn oordeel is gebaseerd op de schriftelijke beslissingen en de vastgelegde feiten. Het betoog van de regering dat de uitgebreide discussies ter rechtszitting voldoende moeten worden geacht, kan daarom niet worden geaccepteerd.

Vanwege het gebrek aan een kenbare afweging van specifieke feiten en persoonlijke omstandigheden zijn de beslissingen om de voorlopige hechtenis niet op te heffen of te schorsen onvoldoende onderbouwd. Daarom is sprake van een schending van artikel 5 lid 3 EVRM. Verder oordeelt het EHRM dat de periodes van 22 respectievelijk 26 dagen die de rechtbank en het gerechtshof nodig hadden om tot een beslissing te komen niet voldoen aan de eis van een tijdige behandeling. Daarom wordt ook een schending van artikel 5 lid 4 EVRM geconstateerd.